

Tweede visitatie VCPS

Contactgegevens:

Lyceum Schöndeln
Heinsbergerweg 184
6045CK Roermond
0475-345700
www.lyceumschondeln.nl

Cultuurcoördinatoren:
Muriel Geenen en Bart Segers,
m.geenen@ls.lyceumschondeln.nl
bart.segers@ls.lyceumschondeln.nl

Inhoud

	Inleiding visitatie	4
	Adviezen visitatiecommissie 2009	5
	Reactie en aanvulling adviezen visitatie 2009	8
	Doelstellingen Lyceum Schöndeln Cultuurprofiel	11
	CultuurProfielTraject 2014-2018	13

Bijlagen

	Bijlage 1: LS visie op leren	14
	Bijlage 2: Jaaragenda	15
	Bijlage 3: Taakomschrijving cultuurcoördinatie op LS	16
	Bijlage 4: Financiën	20
	Bijlage 5: Tijd voor Talent	22
	Bijlage 6: Houdingenformulier	24
	Bijlage 7: IDEE-kaarten	27
	Bijlage 8: Evaluatie Cultuurstroom	31
	Bijlage 9: Zelfevaluatie-instrument februari 2014	35

De foto's in dit document zijn van Tineke Canton.

Dit document is samengesteld ten behoeve van de aanstaande visitatie van Lyceum Schöndeln door de VCPS. Deze visitatie bepaalt of het predicaat erkende cultuurprofielschool verlengd zal worden.

De aanbevelingen van de visitatiecommissie van 2009 hebben als basis gediend voor dit document. In zijn algemeenheid valt vast te stellen dat deze adviezen zijn opgevolgd. Dit blijkt uit het hoofdstuk Reactie en aanvulling adviezen visitatie 2009, dat direct reageert op de eerdergenoemde aanbevelingen die zijn opgenomen in het hoofdstuk Adviezen visitatiecommissie 2009.

Belangrijkste ontwikkeling sinds 2009 is het invoeren van de zogenaamde Cultuurstroom in klas 1, 2 en 3, de voorbereidingen daarvoor liepen al tijdens de vorige visitatie. Dit curriculum is nu eenmaal in de gehele onderbouw doorlopen en afgesloten met een Gesamtkunstwerk aan het eind van klas 3.

Het cultuurcoördinatorschap van Gerda Eijkelenberg en Geert Knops is intussen overgedragen aan Muriel Geenen en Bart Segers. De aanbevelingsbrief uit 2009 is dan ook nog gericht aan Gerda Eijkelenberg; haar opvolgers reageren nu op dit document.

In opdracht van de vereniging is het beleidsplan intussen aan een zelfevaluatie onderworpen (zie bijlage 9: Zelfevaluatie-instrument februari 2014).

Muriel Geenen
Bart Segers

Brief visitatiecommissie 7-12-2009 (IC1.090&I.0294 (VO5296))

Geachte mevrouw Eijkelenberg,

Naar aanleiding van de visitatie cultuurprofiel scholen aan Lyceum Schöndeln hierbij het advies zoals het visitatieteam dit aan de Vereniging CultuurProfielScholen zal uitbrengen, alsmede een onderbouwing van dit advies.

De Visitatiecommissie is zeer onder de indruk van de visionaire wijze waarop het Schöndeln Lyceum in korte tijd scholen met een diep wantrouwen naar elkaars herkomst tot één geheel heeft weten te smeden. Door bewuste sturing op het fusieproces en door elkaars sterke kanten te benutten en bijeen te brengen onder andere onder de noemer van 'leer met kunst' is een prestatie van formaat geleverd.

De conceptuele benadering in denken en de motivatie om een lerende organisatie te zijn, die uitgaat van *verwondering*, bieden goede kansen op verdere ontwikkelingen.

Er zijn duidelijk grenzen aan de mogelijkheden, zowel van financiële, als rooster technische aard. Bovendien gaat de school door de afbouw van VMBO-t en de terugloop van leerlingen een tijd van krimp tegemoet.

De strategische keuze om de snelheid van de ontwikkelingen aan te passen aan de draagkracht van het personeel zorgt voor vertrouwen in de toekomst. Het draagvlak en de betrokkenheid onder de docenten is mede daardoor groot.

Domein Beleid

- Het Beleidsplan is duidelijk nog een "groeidocument". Omschrijving van uitgangspunten van beleid ontbreken zowel in het beleidsplan als in de notitie Kansen en Keuzes. Deze zijn overigens in de gesprekken met de schoolleiding en de kunstcoördinator wel aan de orde gekomen.

Domein Visie en doelen

- Hetzelfde geldt voor dit domein: er gebeurt veel meer op de werkvloer dan uit de stukken blijkt. De omschrijving van de meerwaarde van cultuureducatie voor leerlingen, docenten en de school als geheel ontbreekt.
- De doelen leren van elkaar en reflecteren zijn we in de praktijk meermalen tegen gekomen, bijvoorbeeld bij het vak drama, waar gewerkt wordt met dummies en bij de samenwerkingsverbanden tussen het Technasium en de kunstvakken.

Domein Randvoorwaarden

- Kritische zelfreflectie blijkt uit de opmerking in het evaluatie instrument dat er vanuit de docenten meer initiatief dient te komen voor ideeën en projecten.
- Dat dossiers zowel documenten voor reflectie zijn voor leerlingen als voor docenten is een groot goed. Ook het feit dat voor scholing structureel donderdagmiddagen worden gereserveerd.
- Een taakomschrijving van de cultuurcoördinator ontbrak in het ons ter beschikking gestelde materiaal en is in verband met eventuele overdracht van werkzaamheden wel een onmisbaar instrument. Wel werd gezegd dat die taakomschrijving in school wel beschikbaar is.
- De visitatiecommissie krijgt de indruk dat de financiële middelen voor cultuureducatie beperkt zijn. Voor verdere uitgroei van de mogelijkheden als Cultuurprofielschool zijn in feite ruimere middelen noodzakelijk, bij voorbeeld voor het vak drama dat vanuit de onderbouw opgebouwd zou moeten worden, zoals bij muziek en beeldend gebeurt.

Domein Curriculum

- Het voornemen om in 3HV te anticiperen op de andere wijze van leren en werken in de bovenbouw verdient navolging.
- Het aanbod aan kunstvakken als examenvak is groot gezien het leerlingen aantal. De school kan naar buiten meer benadrukken dat het heel bijzonder is dat leerlingen in 3 kunstvakken examen kunnen doen.
- Het gebruik van portfolio's en kunstdossiers geeft veel mogelijkheden voor reflectie en persoonlijk contact tussen docent en leerling.
- Opvallend is de intensieve samenwerking tussen museum en de school aan de hand van een jaarthema, waar meerdere vakken vakoverstijgend mee aan de slag kunnen gaan.
- Ook de samenwerking tussen Technasium en de kunstvakken staat in de startblokken.

Domein Samenwerking

- Wat er allemaal intern gebeurt is in de communicatie naar buiten niet terug te vinden.
- Dat de school bezig is zich te profileren als een Cultuurprofielschool en wat dat betekent, is bijvoorbeeld in het voorlichtingsmateriaal niet duidelijk. Doe-dagen voor 8ste-klassers geven hiertoe de komende tijd wel gelegenheid.

Domein Kwaliteitszorg/Evaluatie

- Een mondige Leerlingenraad biedt mogelijkheden voor leerlingen voor de inbreng van hun eigen ideeën en wensen.
- Uit het hart gegrepen is de slotopmerking van het evaluatieformulier dat hoewel belangrijke stappen zijn gezet dit traject niet – misschien wel nooit – is afgerond!

TIPS vanuit de gesprekken met de leerlingen

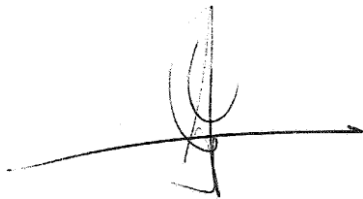
- Promoot bovenbouwvakken in de onderbouw. Veel leerlingen weten niet wat de mogelijkheden zijn en wat ze zich bij die (kunst)vakken moeten voorstellen.
- Graag drama in de onderbouw, juist omdat het een vak is waar leerlingen bewust leren kijken naar zichzelf en anderen en verschillen leren respecteren.

- Zet ook KWT in de bovenbouw in voor deelnemen aan kunstvakken.
- Schep ruimte voor wilde ideeën van de leerlingen. Kap deze niet af vanwege technische bezwaren die rijzen tussen droom en daad...

Het Lyceum Schöndeln (afdeling havo en vwo) te Roermond, zal als lid worden voorgedragen aan de Vereniging Cultuurprofielscholen.

Hopend u voldoende te hebben geïnformeerd, dank ik u, mede namens het team, voor uw openheid tijdens de visitatie.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a horizontal line with a vertical stroke intersecting it, and several curved lines above and below the intersection.

Antoine Gerrits

Steunpunt Cultuurprofielscholen

■ Reactie en aanvulling adviezen visitatie 2009

1.1 Domein Beleid

Wel aanwezig en aangetoond tijdens de gesprekken maar nog niet op papier in 2009. Advies opgevolgd en vastgelegd (zie bijlage 1: LS visie op leren).

1.2. Domein Visie en doelen

Wel aanwezig en aangetoond tijdens de gesprekken maar nog niet op papier in 2009. Advies opgevolgd en vastgelegd (zie bijlage 1: LS visie op leren).

1.3. Domein Randvoorwaarden

1.3.1. Binnen de organisatie heerste het gevoel dat er juist veel te veel gebeurde binnen school en was het noodzakelijk om daarbinnen structuur aan te brengen. De initiatieven waren vaak persoonsgebonden en als deze persoon weg zou komen te vallen zou het initiatief ook weg vallen. Intussen zijn via de schoolleiding de secties benaderd om in kaart te brengen wat de leerlijnen zijn en de diverse culturele activiteiten die daaraan gekoppeld zijn. Hierdoor worden activiteiten door secties gedragen. Verschillende secties nemen initiatieven en plaatsen zowel verdiepende als verbredende activiteiten op in de jaaragenda (zie bijlage 2: Jaaragenda).

1.3.2. Alle leerlingen krijgen bij de vakken O&O en Cultuurstroom vanaf de brugklas te maken met reflecties in hun portfolio. Het portfolio wordt sinds schooljaar 2013-2014 op deze manier schoolbreed gedragen en vindt bij de vakken CKV en O&O bovenbouw zijn vervolg. Ook andere secties hebben plannen om met het portfolio te gaan werken. Uitgangspunt van onze school is dat het portfolio een ontwikkelingsportfolio is. Leerlingen zijn zelf eigenaar en geven in het portfolio aan op welke vaardigheden en gebieden zij groei hebben doorgemaakt en waar nog te leren valt. Het mooie van dit instrument is dat we daarmee ook feedback genereren op ons onderwijs.

De cultuurstroomdocenten hebben een grote behoefte aan scholing en reflectie. De inzet van de donderdagmiddagen leidt echter vaak tot overlappende activiteiten. De inhoud van het onderwijs is veranderd, de structuur van de organisatie nog maar beperkt. De vraag naar scholing en de beschikbare tijd hiervoor botsen regelmatig. De schoolleiding zoekt naar een oplossing.

1.3.3. Een taakomschrijving van de cultuurcoördinator ontbrak in het voorbereidingspakket. Deze was wel opgenomen in de CKV-map. Hij is nu als bijlage toegevoegd. Daarnaast de nieuwe documenten 'Verantwoordelijkheden

profielcoördinatoren' en 'Taakomschrijving cultuurcoördinator' (zie bijlage 3: Taakomschrijving cultuurcoördinatie op LS).

- 1.3.4. De financiële middelen die ter beschikking staan, zijn bij voortgaand verstandig gebruik voldoende (zie bijlage 4: Financiën).

1.4. Domein Curriculum

- 1.4.1. Drama is in de onderbouw ingevoerd als onderdeel van de Cultuurstroom. Dans is als onderdeel van de Cultuurstroom in de brugklassen opgenomen. Drama heeft nog niet zoals beeldende vorming en muziek een eigen lesuur in de onderbouwleerjaren, maar wellicht wel in de toekomst.
- 1.4.2. Op de nieuw vormgegeven schoolsite wordt uitvoerig aandacht besteed aan het cultuuraanbod in de Cultuurstroom en aan de kunstvakken waarin eindexamen kan worden gedaan. Daarnaast is er intussen een Facebookpagina voor de Cultuurstroom.
- 1.4.3. Er is gebruik gemaakt van ondersteuning van de VCPS om het portfolio niet alleen in de kunstvakken en de Cultuurstroom te hanteren, maar ook schoolbreed vorm te geven. Zie ook 1.3.2.
- 1.4.4. De vakoverstijgende aanpak groeit gestaag. Werkpunt is dat projecten minder persoonsgebonden worden, maar sectiebreed gedragen.
- 1.4.5. De samenwerking tussen Cultuurstroom en Technasium is al duidelijk zichtbaar in Tijd voor Talent. O&O en Cultuurstroom werken samen om brugklassers allerlei vaardigheden aan te leren, die ze ook bij alle andere vakken kunnen inzetten tijdens hun gehele schoolcarrière. Dit vak wordt gegeven door docenten van beide vakgroepen (zie bijlage 5: Tijd voor Talent).

1.5. Domein Samenwerking

- 1.5.1. In de externe communicatie wordt intensief gebruik gemaakt van de mogelijkheden van de schoolsite. Cultuurstroom en O&O hebben ieder een eigen Facebookpagina, die door deze secties worden beheerd. Er zijn daarnaast een aantal persoonlijke lijntjes met de regionale pers.
- 1.5.2. De themamiddagen, waar achtstegroepers kennis maken met de vakken O&O en Cultuurstroom, zijn een vast programmaonderdeel in de jaaragenda. Daarnaast wordt er op de Open Dag speciaal voorlichting gegeven over deze twee vakken. Dit schooljaar worden de bedrijven en instellingen waarmee de Cultuurstroom samenwerkt, op de Open Dag gepresenteerd.

1.6. Domein Kwaliteitszorg/Evaluatie

- 1.6.1. Het KULTpanel, klankbordgroep, organiserend en uitvoerend comité, vervult zijn taak van ideeëngenerator en -uitvoerder uitstekend.

- 1.6.2. In schooljaar 2012-2013 heeft DUO een tevredenheidsonderzoek onder brugklassers afgenomen waarin ook de Cultuurstroom onder de loep is genomen. Ook is er intern een evaluatie geweest (zie bijlage 8: Evaluatie Cultuurstroom). Hieruit blijkt dat onze brugklasleerlingen heel tevreden zijn over hun schoolkeuze in het algemeen en de cultuurprofilering in het bijzonder.
- 1.6.3. Nog steeds geldt dat dit traject niet – misschien wel nooit – is afgerond. We streven altijd naar verbetering.

1.7 Tips van leerlingen

- 1.7.1. Alle leerlingen van de derde klas krijgen voorlichting over de kunstvakken in de bovenbouw. Daarnaast vinden ze veel informatie op de schoolsite.
- 1.7.2. Drama in de onderbouw is op beperkte schaal gerealiseerd binnen de Cultuurstroom. Het vak dient hier voornamelijk als middel om aan het houdingenformulier te werken (zie bijlage 6: Houdingenformulier).
- 1.7.3. Leerlingen kunnen in de kwt-uren zelf kiezen voor een invulling bij een kunstvak.
- 1.7.4. De wilde ideeën komen vooral voort uit het eerder genoemde Kultpanel.

■ Doelstellingen Lyceum Schöndeln Cultuurprofiel

In de uitloop van schooljaar 2009-2010 nam de schoolleiding het initiatief om in de onderbouw een curriculum te ontwikkelen dat parallel aan het Technasium in het rooster geplaatst kon worden. Gezien het feit dat de cultuurprofielschool al uit aan het groeien was tot een begrip in de regio lag de aanvulling met een cultuurprogramma voor de hand.

De overwegingen om tot dit besluit te komen waren drieërlei. Enerzijds was door de visitatiecommissie gewezen op de noodzaak van een doorlopende leerlijn cultuur o.a. ook door de invoering van drama, anderzijds moest er een alternatief gezocht worden naast de Technasiumstroom, ook zou de school in de op handen zijnde krimp in de regio een onderscheidend programma moeten bieden.

Het cultuurprogramma in de onderbouw werd in de daaropvolgende schooljaren in de Cultuurstroom gegoten door de cultuursectie o.l.v. de cultuurcoördinatoren. Daarbij werd aansluiting gezocht bij de gehanteerde doelen van de cultuurprofielschool en bij het Technasium.

Doel 1: Structureel aanbieden van (de reeds bestaande) kunst- en cultuuruitingen in school.

Eén van de cultuurcoördinatoren houdt zich bezig met de culturele agenda. Hij zorgt voor de verdeling van cultuurgelden en activiteiten over de diverse leerjaren en geeft impulsen voor nieuwe initiatieven of ondersteuning bij reeds bestaande initiatieven. Dit in overleg met en onder de verantwoordelijkheid van de directie.

Als voorbeeld kan genoemd worden dat ieder leerjaar een aantal culturele activiteiten heeft. Onderbouwklassen gaan per leerjaar minstens één keer naar het theater. Daarnaast zijn er nog workshops en voorstellingen voor o.a. de vakken Engels, economie en Cultuurstroom. Bovenbouwleerlingen ondernemen culturele workshops en voorstellingen voor de vakken Nederlands, Duits, Engels, Kunst Algemeen, Kunst Drama, Kunst Muziek, Kunst Beeldende Vorming en CKV.

Elke culturele activiteit is verbonden aan een eigenaar, bv. een sectievoorzitter, die verantwoordelijk is voor het inhoudelijk voorbereiden van de voorstelling.

Doel 2: Kunst en cultuur zichtbaar in school

In een aantal zaken zijn wij als Lyceum Schöndeln enorm gegroeid. Exposities zijn zichtbaarder en structureel aanwezig in school. Zowel leerlingen, als personeel, als externe kunstenaars leveren kunstzinnige bijdragen.

Het Kultpanel vormt een platform voor ideeën vanuit de leerlingen over de aankleding van het gebouw en ondersteunt de cultuurcoördinator ook bij het verwezenlijken van ideeën. Werkpunt in dezen is delegeren, structureren en onderhoud van de inrichting van de school. We zijn nog op zoek naar gedeelde verantwoordelijkheid onder de gebruikers van het gebouw met betrekking tot de inrichting.

Waar we ook in gegroeid zijn, is het online plaatsen van allerlei activiteiten, waardoor er ook voor ouders en derden een beter beeld van kunst en cultuur binnen de school bestaat. Sinds kort (november 2013) hebben wij als school een cultuurpagina op Facebook, waar regelmatig foto's en berichten worden geplaatst. Wij zijn nog zoekende naar optimalisering van de inzet van sociale media.

Er staat een grootscheepse verbouwing op stapel. In de werkgroep die het masterplan voor het gebouw ontwikkelt, heeft ook een cultuurcoördinator zitting. Technasium en Cultuurprofiel zijn leidend bij de vormgeving van de inrichting.

Doel 3: Symposia

We hebben besloten dat de cultuursectie niet meer de dragende kracht moet zijn van de symposia. Dit wil niet zeggen dat er op Lyceum Schöndeln geen symposia meer gehouden worden, maar de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij vaksecties.

Doel 4: Kunst en cultuur vakoverstijgend inbedden

Aan dit doel is voor een aanzienlijk deel voldaan. Het curriculum van de eerste drie jaar Cultuurstroom is nu doorlopen. Hierin is gezocht naar een gezamenlijk vakjargon en er wordt gewerkt met het houdingenformulier als uitgangspunt.

In aanvulling op doel 1 kan hier nog toegevoegd worden, dat een aantal culturele activiteiten gedragen worden door combinaties van verschillende secties.

Doel 5: Schoolbrede inzet drama

De wil is er nog steeds, maar zoals eerder genoemd: de financiële middelen zijn er niet. Een oplossing voor het schoolbreed inzetten van drama zou kunnen zijn dat dit in plaats van ander vak gegeven wordt, maar deze keuze lijkt de directie nog niet te durven maken.

Doel 6: Leerlijn conceptueel denken, een oriëntatie

Conceptueel denken is op dit moment in de tweede klas vast onderdeel van de Cultuurstroomlessen. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van zogenaamde ideekaarten (zie bijlage 7: IDEE-kaarten). Er is behoefte aan dit verder uit te breiden, zowel bij Cultuurstroom als Technasium.

De periode 2009-2013 stond in het teken van de ontwikkeling en uitvoering van de Cultuurstroom in de onderbouw.

LS als cultuurprofielschool staat in de periode 2014-2018 in het teken van voortdurende ontwikkeling en consolidatie met als doel het vormen van een andere leerling (intrinsieke motivatie, kritische opstelling, open mind, creatief denker en doener).

Wij blijven doelen 1,2,4, en 6 van het cultuurbeleidsplan 2009-2013 grotendeels als uitgangspunt aanhouden. De doelen zijn ten dele verwezenlijkt en blijven geldig.

De verdiepte samenwerking met Technasium, de evaluatie c.q. bijstelling van de Cultuurstroom en de gewenste aanpassingen in de bovenbouw zullen de periode 2014-2018 kleuren.

Doelen

- Het blijven denken in de doelen verdient aandacht, ook in de Cultuurstroom. De aandacht gaat nu voornamelijk uit naar het realiseren van de Cultuurstroom die samen met het Technasium alle leerlingen van de onderbouw herbergt. Een eerste evaluatie van het gebruik van het houdingenformulier laat positieve resultaten zien.

Ontwikkelen

- Cultuurstroom en houdingenformulier evalueren en verbeteren.
- Ten gevolge van de succesvolle Cultuurstroom zal het programma van CKV aangepast moeten worden, om dubbelingen te voorkomen.
- Het portfolio moet beter geïmplementeerd worden (een ondersteuningsaanvraag is gehonoreerd)

Ambitie

- Het vormen van een andere leerling (intrinsieke motivatie, kritische opstelling, open mind, creatief denker en doener).

We zijn tevreden

- als na klas 1 de leerlingen in klas 2 en 3 tenminste voor de helft kiezen voor de Cultuurstroom.
- als de leerlingen blijf geven van de “andere” attitude; het portfolio toont de individuele vorderingen aan.
- als onze (culturele) partners onze leerlingen uiterst welkom heten, ze uitnodigen voor onderzoeken, denktanks, etc.

Bijlage 1: LS visie op leren

Visie op leren

In de visie van Lyceum Schöndeln staat het leren centraal, zowel door leerlingen als door medewerkers. Leren is jezelf ontwikkelen. Lyceum Schöndeln wil een lerende organisatie zijn.

Wij verrichten ons werk vanuit de gedachte dat iedereen wil leren, het maximale uit zichzelf wil halen. Wij hebben hoge verwachtingen van leerlingen en van onszelf. Dit doel is alleen te bereiken in een sfeer van veiligheid en onderling vertrouwen. We willen zien en gezien worden, horen en gehoord worden. Werken is voor ons ook netwerken.

De kerntaak van de school is het geven van goed onderwijs. Wij gaan daarbij uit van de begrippen 'verwondering' en 'creativiteit': voor je het weet, leer je iets!

We willen rekening houden met het feit dat er verschillen zijn tussen mensen.

Sterker, we vinden de verschillen tussen mensen een bron van creativiteit: twee verschillende bedenken meer dan één (of twee) dezelfde.

We willen leerlingen uitdagen om hun zelfkennis te vergroten door een confrontatie met zichzelf, met anderen en met de wereld. Doelstelling is dus steeds om de zelfredzaamheid van leerlingen te doen toenemen: de leerling is aan zet.

Van de profilering van de school verwachten we een positief effect hierop. Cultuur en Techniek zetten aan tot experiment en creativiteit. Het ontwerpen van onderwijs in Technasium en Cultuurstroom zet aan tot experiment en creativiteit.

Bijlage 2: Jaaragenda

Data	Jaaragenda Lyceum Schöndeln 1314	BK	H2	V2	H3	V3	H4	V4	H5	V5	V6
12-16 aug	do en vr boeken ophalen+inschrijven KWT H4+V45										
19-23 aug	ma openingslessen, di start schooljaar, di 13-14u sectieoverleg, APV 14-15u en groepfoto + afscheid EYK+ jubilea, di BK+HV2 mentoren overdracht 15-16u do 15u opening galerie.doc	introdutie tot di 12-30u wo 4 tm foto's	ma HV2 introdag positieve klas HV2 CS Entree of week 35 V2 Gym do alg ouderavond		H3 ma 3 lesuren positieve klas CS Entree of wk 35	ma introdag CS Entree of wk 35 V3 Gym do alg ouderavond			vr debatclub afr.	vr debatclub afr.	vr debatclub afr.
26-30 aug	wo 20u ouderaad vergadering		HV2 O&O Kick Off of week 36		HV3 O&O Kick Off of week 36		HV4 O&O Kick Off of week 36				
2-6 sept	do 15u opening KiS	vr excursie		di alg ouderav		ma alg ouderav do 14:45 ovl docenten + PEY					
9-13 sept	do 15-17u overleg coaches do 15-17u voorlichting Magister ELO	ma alg ouderav				di alg ouderav	HV4 CKV vr 13-17u op ROER		Bl veldwerk		
16-20 sept	do hele dag schoolfoto's	OSV					ma alg ouderav		Bl veldwerk?	di alg ouderav	
23-27 sept	O&O scholingsweek, do 15-17u intervisie	SSAT	di alg ouderav					ma alg ouderav	di alg ouderav		
30 sep-4 okt	do 15-17u overleg, vr 12-30-13:30 personeelslunch	di 14u voorstelling					ma 30/9 info seksuele div.			ma 30/9 info seksuele div.	di alg ouderav
7-11 okt	eduweek	ma 10/123 CITO	HV2 sportdag	HV2 sportdag	HV3 sportdag, do en vr ewo, leper/Brussel	HV3 sportdag	eduweek	di 8/10 info seksuele div.	ma 7/10 info seksuele div.	eduweek	ma 7/10 info seksuele div.
14-18 okt	herfstvakantie										
21-25 okt	toetsvrije zone, do-mi mentorenberaad BK + BB		HV2 fietscontrole tijdens mtu, HV2 voorstelling wo 14u HV2 O&O eindpresentaties, OSV op compu begin vd week		ma 21/10 info seksuele diversiteit HV3 di 14u voorstelling HV3 O&O eindpresentaties		HV4 O&O eindpresentaties of week 45				
28 okt-1 nov	Toetsweek 1 BB	ma 28/10 info sek. diversiteit	di 29/10 info seksuele diversiteit, HV2 CS afsluiting in aula do 13:10-17u HV23 mentoren		LOB ma en di do-mi scholing mentoren	LOB wo en do, do-mi scholing mentoren, vr excursie Keulen	Toetsweek 1 bovenbouw				
4-8 nov	ma start periode 2 (TWT ev tm ma) di (en wo) inhaaldagen BB T1 en PTA TTT, wo 19-21u HV klankbordgroepen, do 14-45u verg themamiddag nwe BK, do 3u deadline cijfers, do-mi en vr voorbespr.	CS Entree di 78	HV2 CS Entree of week 46		HV3 CS Entree of week 46, HV3 O&O Kick off of week 46		HV4 Traffic Informers, HV4 O&O Kick off of week 46				
11-15 nov	ma voorbesprekingen, di-mi tm vr-mi rappverg, mogelijk lesuitval, tijdens rappverg in MED inhalen handelingsdelen	ma 12/3 ECI workshop					di+wo Jet Net Career day	vr V4 KCV Nijmegen	LOB	di+wo Jet Net Career day vr KCV Nijmegen	
18-22 nov	ma en di rapport 1 di 13-15u ZAT overleg, do-mi APV, O&O	ma 12/3 ECI workshop	HV2 O&O Kick Off of wk 48/49		HV3 Freezing Physics 1 dag elke klas 1 lesuur of week 48						vr 34 en 78 Bi DNA lab
25-29 nov	ma 10u deadline inschrijven ouderavond+ LAZ BB, di HBO-avond op LS	ma 12/3 ECI workshop	do 13:10-17u HV23 alle docenten positieve klas in aula								di 45 en 78 Bi DNA lab
2-6 dec	ma en di ouderavond, do 15-17u intervisie				voortlichting vakken december						
9-13 dec	do HV4 deadline profielwijzigingen, do-mi HAVO werkgroepen+ werkgroep excursies				voorstelling Crisis EC	voorstelling Crisis EC	HV4 CKV vr 6 bezoek Kultslot			vr 11-22u Kultslot, vr-avond Rome	
16-20 dec	do-mi kerstviering personeel, do-avond SMA vr 4-6 uur kerstviering II										
23 dec-	kerstvakantie										
6-10 jan	ma HV3 deadline proefkeuze profielen, ma-mi nieuwjaarsborrel, do start toetsvrije zone, do 15u opening galerie.doc, do-mi mentorenberaad									NA-Olympiade 13-15u of wk 3	NA-Olympiade 13-15u of wk 4
13-17 jan	Toetsweek 2 bovenbouw do 16 tm do 23 jan	CS afsluiting di 78 O&O Kick off	do 13:10-17u HV23 mentoren positieve klas				Toetsweek 2 bovenbouw do tm do, herinschrijven KWT H4+V45				
20-24 jan	ma start periode 3 di 13-15u ZAT ovl, ma+di inhaaldagen, wo 3u deadline cijfers, wo-mi themamiddag nwe brugklassers	CS Entree di 78	HV2 CS afsluiting in aula, HV2 O&O eindpresentaties				vr excursie Luik, Meerswijk	CITO luto tm wo			CITO luto tm wo
27-31 jan	do 13:10-15:10u WK Olympiade, voorbespr wo-mi tm vr zo 2 feb 11-12:30u koffieconcert		HV2 CS Entree of week 6		HV3 CS Entree of week 6, HV3 O&O Kick off of week 6		HV4 O&O start keuzeproject di 14u HV4 KUAL voorstelling				
3-7 feb	ma tm do lbespr, mogelijk lesuitval, di tm vr rapport 2 , tijdens verg in MED inhalen handelingsdelen, ma 10u deadline ouderavond wo-mi themamiddag nwe brugklassers		HV2 O&O Kick Off of wk 7								
10-14 feb	ma en di ouderavond, do-mi HAVO werkgroepen+ werkgroep excellentie										
17-21 feb	za. 22 feb OPEN DAG										
24-28 feb	ma-mi Bi Olympiade vr lesvrij: vr 8:30-12:30u HV23 docenten positieve klas		wo carnavalsavond, HV2 do Maatschappelijke Stage		HV3 ma 11:10u voorstelling EN						do examenvoorstelling KUOR
3-7 mrt	carnavalsvakantie										
10-14 mrt	O&O scholingsweek, do 15u opening galerie.doc, do-mi mentorenberaad alle leerlagen								rekentoets wo tm		rekentoets wo tm
17-21 mrt	di 13-15u ZAT overleg, do 15-17u overleg coaches inschrijving BK schooljaar 1415, do 13:10u WK Kangoeroewedstrijd	O&O eind-presentaties			ma deadline inleveren profielkeuze				rekentoets, wo SE KUOR		rekentoets
24-28 mrt	do start toetsvrije zone BB, vr HV3		do V2 Gym dag		HO O&O eindpresentatie	V3 O&O eindpr do Gym dag		LOB di en wo	rekentoets tm di		rekentoets tm di NAT 1 dag TUE
31 mrt-4 apr	Toetsweek 3 BB start do, HV3 start vr do 13:10-17u HV23 mentoren positieve klas		HV2 CITO, O&O eindpres., HV2 CS afsluiting in aula, do-mi scholing mentoren		HV3 do-mi scholing mentoren						
7-11 april	Toetsweek 3 tm do 10 april di 13-21u HV klankbordgroepen	CS afsluiting di 78			CITO	CITO	vr excursie Trier	do-mi dansles			do-mi dansles
14-18 apr	ma start periode 4 ma+di inhaaldagen, di 13-15 ZAT ovl, wo 3u deadline cijfers niet-examenklassen, wo-mi tm vr voorbesprekingen, do-mi APV do 14u deadline SE cijfers examenklassen do+vr Musical Jan Klaassen 19-21u	deel BK CS di 78 Entree	HV2 CS Entree of week 17, HV2 O&O Kick off of week 17		HV3 CS Entree of week 17, O&O Kick Off			vr 13:15u SE controlelijsten			vr 13:15u SE controlelijsten
21-25 apr	ma 2e Paasdag, di en wo voorbespr., wo 789, do en vr geen lessen: rappverg, tijdens rappverg in MED inhalen handelingsdelen, wo 13:45u HSV6 vaststellingsvergadering SE cijfers, examentraining, vr Examenbal	deel BK CS di 78 Entree, gym info-avond di do Girlsday?			HV3 wo adviesformulieren, HV3 wo 67 bezoek Kultslot		HV4 CKV wo 11-17u Kultslot	ma AL's corr. SE cijfers, wo laatste lesdag + 13:15u SE rapport do proefex		ma AL's corr. SE cijfers, wo laatste lesdag + 13:15u SE rapport do proefex	
28 apr-	voortstapvakantie										
12-16 mei	ma en di rapport 3 , di 10u deadline ouderavond CSE H5 en V5, do 15-17u intervisie do 15u opening galerie examenkandidaten	ma 10/123 CITO O&O Kick off of wk 21		V2 gym vr Xanten				CSE	Bl veldwerk in blokuur		CSE
19-23 mei	ma en di ouderavond, CSE tm vrijdag, di 13:30-21u pres. Excellentieprojecten aula, do-mi HAVO werkgroepen+ werkgroep excursies		HV2 Bl veldwerk in blokken: omroosteren		HV3 do deadline wijz. profielkeuze, HV3 CS do generale Ges.kunstv			CSE			CSE
26-30 mei	vo goede doelendag , do en vr Hemelvaart								herk. rekentoets, inleveren boeken		herk. rekentoets
2-6 juni	do-mi mentorenberaad alle leerlagen				HV3 CS do Gesamtkunstwerk				herk. rekentoets		herk. rekentoets
9-13 juni	ma 2e Pinksterdag, uitslag CSE do 12 juni: do 13:30-15u HSV6 verg., 15-17u mentoren bellen,		HV2 CS afsluiting in aula				HV4+V5 KUOR theaterfeest do 14-16u	do 15-17u uitslag,	do 14-16u KUOR theaterfeest		do 15-17u uitslag,

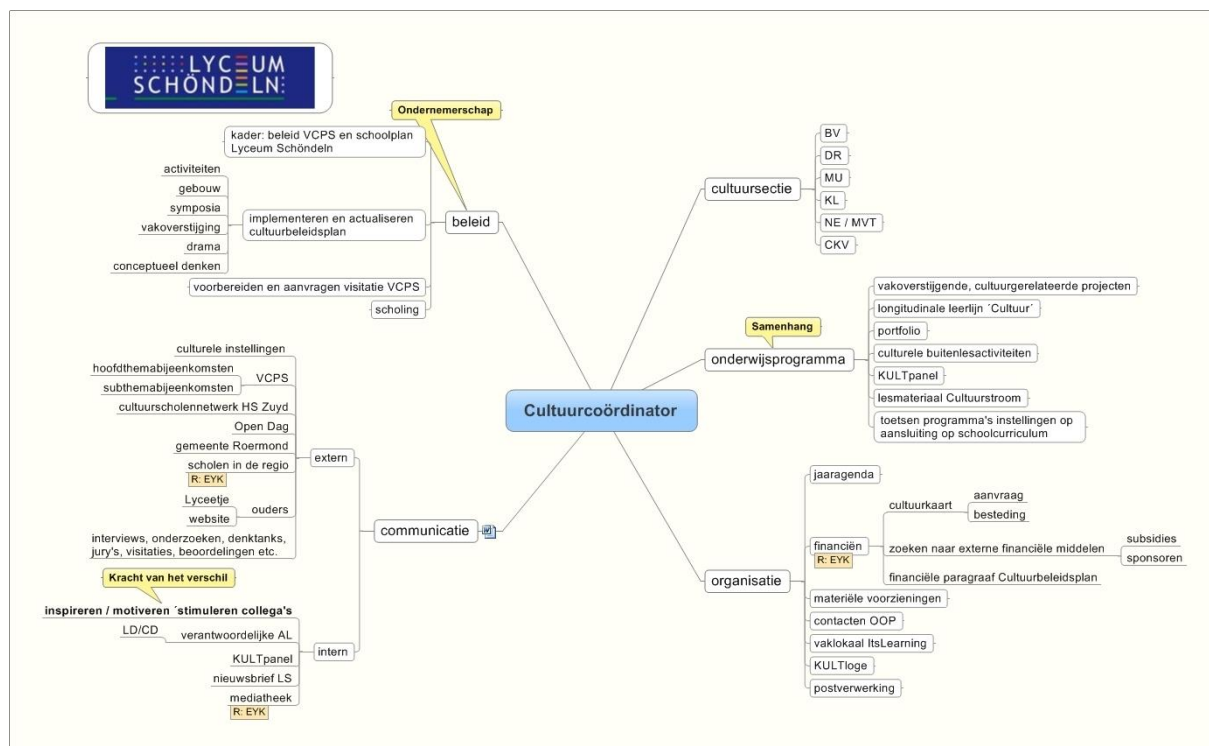
Bijlage 3: Taakomschrijving cultuurcoördinatie op LS

De bijgevoegde documenten geven een duidelijk inzicht in taken en verantwoordelijkheden van de cultuurcoördinatoren

Lyceum Schöndeln kent profielcoördinatoren Cultuur en Technasium.

1. De plek van de cultuurcoördinator(en) in de organisatie

2. De verantwoordelijkheden van de profielcoördinatoren

Verantwoordelijkheden profielcoördinator

De coördinator Bèta & Technasium en de cultuurcoördinator hebben, naast hun sectieiderschap van respectievelijk de sectie O&O en de Cultuursectie, vakoverstijgende verantwoordelijkheden die de gehele school betreffen. Cultuur en Bèta spelen immers een belangrijke rol in de profilering van Lyceum Schöndeln. Dit betekent dat expertise op dit gebied van groot belang is bij het ontwerpen van het beleid van de school en bij interne en externe communicatie.

De profielcoördinatoren zijn voor de schoolleiding het aanspreekpunt voor alle activiteiten binnen het betreffende profiel. De profielcoördinator legt verantwoording af aan degene in de schoolleiding die beleid en communicatie inzake het profiel in zijn of haar portefeuille heeft.

Aan de profielcoördinatoren zijn door de directie een aantal verantwoordelijkheden gedelegeerd. Bij verantwoordelijkheden horen bevoegdheden; bij bevoegdheden hoort verantwoording over de verwachte resultaten. De schoolleiding van Lyceum Schöndeln wil sturen op deze resultaten, niet op taken die door de profielcoördinator uitgevoerd worden.

Omgekeerd is bovengenoemd lid van de schoolleiding aanspreekpunt voor de profielcoördinator om beleid en communicatie binnen het profiel af te stemmen met het beleid van de school.

In onderstaande tabel zijn gedelegeerde verantwoordelijkheden benoemd, met steeds daarbij bevoegdheden van de profielcoördinator en de verwachte resultaten. **Hiernaast gelden voor profielcoördinatoren ook de verantwoordelijkheden zoals beschreven in het stuk 'Verantwoordelijkheden sectieleider'.**

verantwoordelijkheden	bevoegdheden	verantwoording	verwachte resultaten
De profielcoördinator is verantwoordelijk voor het beleid en communicatiebinnen het betreffende profiel.	De profielcoördinator stelt, in overleg met de schoolleiding, het beleid binnen het profiel vast, in respectievelijk het cultuurbeleidsplan en het beleidsplan Exact. Hij geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de schoolleiding over het beleid van de school. Omdat de beleidsplannen Cultuur en Exact betrekking hebben op de gehele school, maakt de profielcoördinator afspraken met vaksecties inzake activiteiten binnen het profiel. De profielcoördinator geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de schoolleiding inzake interne en externe communicatie.	Middels de beleidsplannen wordt verantwoording afgelegd aan de schoolleiding en aan respectievelijk de VCPS en de Stichting Technasium.	Het beleid binnen het profiel spoort met het beleid van de school. Visitaties van de VCPS en reviews van de Stichting Technasium zijn ten minste 'voldoende' of 'redelijk'. De school is een gewaardeerde partner van JetNet.
De profielcoördinator is verantwoordelijk voor het aan het profiel toegekende budget.	De profielcoördinator beschikt over het toegekende bedrag.	De profielcoördinator stelt een profielbegroting op. Deze begroting behoeft instemming van de directie.	Het uitgegeven bedrag is in overeenstemming met het toegekende bedrag en is besteed conform de begroting.

3. Taakomschrijving cultuurcoördinator

Taakomschrijving cultuurcoördinator cultuursectie: CKV en Cultuurstroom

Intern

1. leiden en aansturen cultuursectie met de daarbij behorende taken:
 - aanspreekpunt binnen school
 - informatieverstrekker ontwikkelingen binnen vakgebied
 - gesprekspartner schoolleiding
 - vertegenwoordigen sectie in binnenschools overleg
 - contacten met roostermakers
 - leiden leerlingenoverleg (KULTpanel)
 - contact met mediatheek
 - notuleren
 - bevorderen samenwerking vakoverstijgende activiteiten
2. beheer KULTloge
3. culturele jaaragenda samenstellen voor school, m.n. voor CKV en

Cultuurstroom

4. (mee)bewaken algemene jaaragenda
5. inrichting/vormgeving gebouw
6. beheer en bewaken voorzieningenniveau
7. curriculum CKV en Cultuurstroom bewaken
8. beschrijven inhoud CKV en Cultuurstroom
9. organisatie en controle van schoolexamen CKV
10. ontwikkeling EVA-tool
11. i.s.m. de sectie zorgdragen voor kwaliteit van lessen , lesmateriaal, audio-visuele en ICT-voorzieningen, presentaties, excursies, (begeleiding van) activiteiten
12. werven eigenaren (culturele) activiteiten
13. vraagbaak en ideeënklankbord activiteiten eigenaren
14. voorstellingen uitkiezen voor klas 1 t/m 6
15. gastdocenten zoeken en (laten) begeleiden
16. interne scholing organiseren
17. verspreiden van informatie voor leerlingen en personeel
18. schoolsite voeden
19. begroting CKV en Cultuurstroom
20. budgetbeheer sectie- en cultuurkaartgelden
21. samenwerking met Technasium
22. bewaken PR vanuit cultuurprofiel (publicaties, website, e.d.)
23. verzorgen presentaties Open Dag e.d.
24. implementeren cultuurbeleidsplan
25. voorbereiden visitatie VCPS

Extern

1. contact met VCPS
2. contacten leggen en onderhouden met regionale en landelijk culturele en steunfunctie-instellingen en bedrijven
3. actief lidmaatschap van CUCO-overleg (KULTnetwerk Roermond e.o.)

4. onderzoeken van samenwerkingsvormen op het gebied van programmering, educatieve begeleiding en bekostiging
5. toetsen programma's instellingen en bedrijven op aansluiting bij uitgangspunten van school
6. communicatie met ouders over activiteiten
7. postverwerking

■ Bijlage 4: Financiën

De financiële middelen om het cultuurprofiel te ontwikkelen zijn voorhanden.

Alle leerlingen van school komen in aanraking met cultuur door de muzische vakken, de samenwerking met de andere vakken, de cultuurstroom, CKV en de examenvakken Kunst Beeldende Vorming, Kunst Drama en Kunst Muziek.

In de Cultuurstroom bestaat uit onderdelen studio, muziek, beeldende, drama en dans.

De uren '12-'13

	Klas	Aantal ln	Uren pw
CS	1	252	2
	2	81	5
	3	108	5
BV	1	252	2
	2	201	1
	3	215	1
MU	1	252	2
	2	200	1
	3	215	1
KCV	V45	90	2/1
CKV	H4	112	2,5
	V45	113	2/1
KUBV	H45	31	3/3
	V456	29	2/3/4
KUDR	H45	26	3/3
	V456	46	2/3/4
KUMU	H45	14	3/3
	V456	19	2/3/4

De uren '13-'14

	Klas	Aantal ln	Uren pw
CS	1	227	2
	2	94	5
	3	95	5
BV	1	227	2
	2	241	1
	3	211	1
MU	1	227	2
	2	241	1
	3	211	1
KCV	V45	41	2/1
CKV	H4	114	2,5
	V45	122	2/1
KUBV	H45	28	2/2
	V456	30	2/2/2
KUDR	H45	23	2/2
	V456	41	2/2/2
KUMU	H45	10	2/2
	V456	12	2/2/2
KUAL	H45	57	1/1
	V56	64	0/1/2

De budgetten

Cultuurstroom	€ 7.000 (incl. lidmaatschap VCPS)
Culturele Kunstzinnige Vorming	€ 1.070
Beeldende vorming (<i>inclusief KUBV</i>)	€ 10.500
Muziek (<i>inclusief KUMU</i>)	€ 2.320
Kunst Drama	€ 1.200
KCV	€ 1.325
	€ 23.400 totaal

De cultuurkaart wordt gefinancierd uit de ouderbijdrage.

De cultuurkaartgelden worden besteed aan voorstellingen, workshops, gastsprekers en gastlessen ten faveure van de kunstvakken en de vakoverstijgende projecten.

Ouderbijdragen:

Culturele activiteiten	€ 19.000
Debatteam/Lens	€ 10.000
Totaal aan cultuuruitgaven is dus	€ 52.400,-

Geven lesuren per vak per week:

BV	38
CKV	18
CS	56
DR	7
KCV	3
KUAL	7
MU	<u>37</u>

Totaal per week 166 (11,3% van alle uitgegeven lessen)

Taakuren cultuur:

Cultuurcoördinatie	320
Buitenschoolse Commissie:	400
Ondersteuning Podium Activiteiten	
Technische Toneel Commissie	
Schoolband	<u>50</u>
Totaal	770 uur

■ Bijlage 5: Tijd voor Talent

Vanaf schooljaar 2013-2014 zullen de uren Cultuurstroom en Technasium in de brugklas onder de noemer Tijd voor Talent samengevoegd worden.

Tijdens de vier periodes van het schooljaar is de urenverdeling: 4-6-6-6.

	Cultuurstroom	Technasium	Vaardigheden
Periode 1	-	2	2
Periode 2	2	4	
Periode 3	2	4	
Periode 4	2	4	

Technator en cultuurcoördinator dragen zorg voor de invulling van de vaardigheidsuren waarvoor vaksecties en docentspecialisten ingeschakeld worden.

Rekening houden met het volgende:

1. Rapporten
Eén cijfer op het rapport voor Tijd voor Talent; twee personen (Technasium en Cultuurstroom) mogen stemmen in rapportvergadering
2. Wegingsfactoren cijfers T en CS vooraf vastleggen.
3. Wegingsfactor TvT-rapportcijfer i.o. met SL.
4. Periode 1 TvT = voorbereiding Cultuurstroom en Technasium.
5. Huidige begeleidingslessen (faalangstreductie, concentratie, sova, etc.) laten vervallen.
6. Inhoud lessen periode 1 (t/m 28 oktober) i.o.o. zie hieronder.

Vaardigheden in blokuren.

Werkcolleges door gekwalificeerde docenten in roulatiesysteem.

- T: nummer 11 t/m 20 in blokuur klas gekoppeld aan docent; (niet op di 6-7)
- CS: nummer 1 t/m 10 blokuur klas gekoppeld aan programmaonderdeel; parallel geroosterd (di. 6-7):

1. Portfolio/evaluatie	CS
2. Computer- en laptopgebruik	CS
3. Mappen/opruimen/delen/USB-stick/word	CS
4. Googlen: zoekvaardigheden	CS
5. Filmen	CS
6. Monteren	CS
7. Intro CS; creatieve technieken: vragen stellen	CS
8. Ethiek: social media	CS
9. Power point / prezi	CS
10. Plannen (formats in aanpak)	CS
11. Intro O&O; veiligheid	CS
12. Fotografie	T
13. Beeldbewerken	T
14. Technische tekeningen lezen	T
15. Robotica 1	T
16. Robotica 2	T

17. Verbindingen 1	T
18. Verbindingen 2	T
19. Verbindingen 3	T
20. Laatste week: uitloop	
- Presenteren aspect uit voorbijgaande periode in T + inhaalblokkur.

Daadwerkelijke situatie in schooljaar 2013-2014

Tijd voor Talent: In periode 1 van schooljaar 2013-2014 gaan O&O en CS vaardigheden aanbieden. De volgende 8 vaardigheden worden door de volgende docenten in carrouselstelsel aangeboden (dat wil zeggen dat er iedere week een andere klas een vaardigheid gedurende één blokkur komt doen):

1. SEB: portfolio/evaluatie
 2. BRW: computer- en laptopgebruik en social media + ELO
 3. BEL: mappen/opruimen/delen/usb-stick/Word
 4. GNM: googlen/zoekvaardigheden/ev. deel presentatievaardigheden
 5. PAL: filmen/monteren
 6. STV: creatieve technieken / vragen stellen
 7. HEL: powerpoint/prezi + opbouw presentatie
 8. CXS: presentatievaardigheden
- Week 9: uitloop.

Houdingsformulier Cultuurstroom

In de verdere uitbouw van de cultuurprofielschool Lyceum Schöndeln is besloten in de onderbouw structureel een brede plaats te geven aan cultuur. De schoolvisie op cultuur als volgt verwoord: "Lyceum Schöndeln kent een breed en samenhangend aanbod van kunst en cultuur, in les- en buitenlesactiviteiten, waarin leerlingen uitgedaagd worden om eigen talenten op dit gebied te ontwikkelen". Voor de cultuurstroom wordt daaraan de volgende formulering toegevoegd: de kerntaak van de school is het geven van goed onderwijs. Wij gaan daarbij uit van de begrippen 'verwondering' en 'creativiteit': voor je het weet, leer je iets!

We willen rekening houden met het feit dat er verschillen zijn tussen mensen. Sterker, we vinden de verschillen tussen mensen een bron van creativiteit: twee verschillende bedenken meer dan één (of twee dezelfde).

We willen leerlingen uitdagen om hun zelfkennis te vergroten: wie ben ik? Wat wil ik? Wat kan ik? Doelstelling is dus steeds om de zelfredzaamheid van leerlingen te doen toenemen: de leerling is aan zet.

Houdingen (en Competentie)formulier

1. NIEUWSGIERIGHEID	Klas 1	Klas 2	Klas 3
belangstelling	de leerling kan formeel belangstelling tonen voor onbekende zaken / de performance	de leerling kan belangstelling en enthousiasme tonen voor onbekende zaken	de leerling toont belangstelling voor onbekende zaken
2. FEEDBACK	Klas 1	Klas 2	Klas 3
feedback	de leerling kan uitleggen wat hij van het gebodene vindt de leerling kan feedback incasseren de leerling kan feedback geven en nemen	de leerling kan beargumenteren wat hij van het gebodene vindt de leerling kan de feedback omzetten in positieve leerdoelen de leerling kan feedback geven en nemen en deze omzetten in handelen	de leerling kan zijn mening beargumenteren en een tip ter verbetering geven de leerling kan benoemen wat de sterke en zwakke punten zijn in proces en eindproduct de leerling kan feedback geven en nemen en deze omzetten in handelen en de eigen visie verruimen

3. KENNIS VERGAREN		Klas 1	Klas 2	Klas 3
analyse		de leerling is in staat om de feitelijke informatie op te nemen en te verwoorden	de leerling is in staat om de feitelijke informatie op te nemen en verschil zien tussen objectiviteit en subjectiviteit	de leerling is in staat om de feitelijke informatie op te nemen, verschil zien tussen objectiviteit en subjectiviteit en kan daarbij de juiste vakjargon gebruiken
procesgericht		de leerling kan terugkijken naar het werk dat hij gedaan heeft en daarin de belangrijke momenten herkennen	de leerling kan terugkijken naar het werk dat hij gedaan heeft, daar iets van leren en vervolgens het geleerde toepassen de volgende keer	de leerling kent zijn eigen proceshouding (sterke en zwakke werkpunten) en werkt vanuit die kennis
		de leerling kan informatie verzamelen en daaruit selecteren wat bruikbaar is	de leerling kan informatie verzamelen en daaruit selecteren wat bruikbaar is en dat binnen de module gebruiken	de leerling kan informatie verzamelen en daaruit selecteren wat bruikbaar is en dat buiten de module gebruiken
4. PLANNEN & ORGANISEREN		Klas 1	Klas 2	Klas 3
plannen		de leerling kan een plan voor een korte periode zijn taken plannen	de leerling kan een plan voor een langere periode zijn taken plannen	de leerling kan een plan voor een hele module zijn taken plannen
organiseren		de leerling kan meehelpen om een plan van aanpak te maken voor de afsluiting	de leerling neemt zelf initiatief om een plan van aanpak te maken voor de afsluiting	de leerling stelt zelfstandig een plan van aanpak op
individueel		de leerling kan een afgesproken taak goed uitvoeren	de leerling kan met minder instructie een afgesproken taak zelfstandig uitvoeren	de leerling kan zichzelf een taak opleggen en die goed uitvoeren

5. CREATIEF DENKEN	Klas 1	Klas 2	Klas 3
inventiviteit	De leerling bedenkt fantasierijke mogelijkheden	De leerling bedenkt originele en uitvoerbare mogelijkheden	De leerling kan het scala aan eigen mogelijkheden uitbreiden
omzetting	De leerling kan de omzetting van een verhaal naar de discipline volgen	De leerling kan de omzetting van een verhaal naar de discipline volgen en aanvullen	De leerling kan de omzetting van een verhaal naar de discipline zelf maken
6. SAMENWERKEN	Klas 1	Klas 2	Klas 3
samenwerken	De leerling weet wat de sterke en zwakke punten zijn bij samenwerken	De leerling kan zijn sterke punten inzetten en de sterke en zwakke punten bij anderen herkennen	De leerling kan een gezamenlijk doel vaststellen en hier naar toe werken middels goede communicatie
communicatie	De leerling opkomen voor je mening binnen de groep	De leerling bij verschil van mening in de groep toch door kunnen werken	

CREATIVITEITSTECHNIEK

Vooronderstellingen doorbreken

Vooronderstellingen

Wat is het?

Het is een eenvoudige methode om dieperliggende patronen en vooronderstellingen (= iets waarvan je denkt dat het waar is) aan de oppervlakte te brengen. Hoewel vooronderstellingen heel normaal zijn, kunnen ze je beperken in het verzinnen van oplossingen voor een probleem.

Hoe werkt dat?

Scenario, volg de volgende stappen:

1. Kies een belangrijke term uit de vraagstelling.
2. Som nu ongeveer 10 vooronderstellingen op van die term.
3. Noem een van de vooronderstelling. Wat als die vooronderstelling niet zou gelden? Verzin alternatieven.
4. Genereer ideeën die je baseert op de alternatieven: probeer ze te passen in de probleemstelling.
5. Herhaal stap 3 en 4 voor andere vooronderstellingen.

Voorbeeldopdracht: Een meubelfabrikant, bijvoorbeeld IKEA, geeft je de vrije hand voor het bedenken van nieuwe bureaulampen.

Uitwerking: Vooronderstellingen

- 1) Kies een belangrijke term uit de vraagstelling: we kiezen 'bureaulampen'.
- 2) Som 10 vooronderstellingen op. Wat zijn algemene kenmerken van een bureaulamp? Je kunt hier de volgende zaken bedenken: hij staat ergens op, hij bevindt zich op het bureau, hij heeft een lamp, hij verlicht het bureau, hij is gemaakt van stevig materiaal, hij is stabiel, hij heeft de juiste lichtsterkte, er zit een schakelaar aan, de lamp wordt ondersteund, de stang waaraan de lamp bevestigd is staat op een steunvlak, hij is niet groot.
- 3) Kies een van de vooronderstellingen, bv. 'de bureaulamp staat ergens op'. Wat als dit niet zou gelden? Welke alternatieven kun je bedenken? Bv.
 - hij hangt ergens aan
 - hij staat nergens op
 - hij ligt ergens op
 - hij zweeft ergens
 - hij staat ergens in
- 4) Bedenk nu ideeën vanuit die alternatieven en combineer die met het concept bureaulamp. Dit kan de volgende ideeën opleveren:
 - Liggen doet denken aan een hangmat: bevestig aan weerszijden van het bureau een staaf en hecht tussen de twee staven een uitschuifbare lichtgevende mat die het hele bureau belicht. Op de mat kunnen we nog andere voorwerpen plaatsen en aan de staven kunnen we pennen en briefjes hangen.
 - Geen lamp meer, maar een bureau met een tafelblad dat zelf licht uitstraalt.
- 5) Herhaal nu stap 3 en 4. Kies bijvoorbeeld voor 'hij is gemaakt van stevig materiaal'. Bedenk dus weer alternatieven en verwerk die in stap 4.

CREATIVITEITSTECHNIEK

Perspectieven

Superheld

Wat is het?

Dit is een methode om op een creatieve manier van gezichtspunt te wisselen: van 100 meter hoog ziet een huis er heel anders uit dan van binnen. Je bekijkt de dingen dus vanuit een ander perspectief, in dit geval vanuit het perspectief van een superheld.

Hoe werkt dat?

Scenario, volg de volgende stappen:

6. Som 10 superhelden op.
7. Kies er één uit.
8. Wees de superheld. Leef je in. Noem een aantal eigenschappen van die held.
9. Bedenk ideeën: hoe zou de held het probleem of de vraag aanpakken?
10. Gebruik die ideeën als inspiratie voor nieuwe ideeën: pas ze aan op de vraagstelling.

Voorbeeldopdracht: Bedenk nieuwe handige koffiemachines voor jonge gezinnen.

Uitwerking: De superheld

- 1) Som een tiental superhelden op: Ghandi, Maradona, Othello, Superman, Madonna, Mick Jagger, Indiana Jones, Bugs Bunny, Gabriel García Márquez en Hell Boy.
- 2) Kies een superheld uit: bv. 'Indiana Jones'.
- 3) Wees de superheld, leef je in en benoem een aantal eigenschappen van die held:
 - Indiana Jones is een archeoloog, draagt altijd een hoed, is op zoek naar geschiedkundige schatten, houdt van mooie vrouwen, avonturier, lasso, Amerikaan, Harrison Ford, verblijft in de jungle of in exotische oorden, kent nooit rust.
- 4) Bedenk ideeën: hoe zou je held het probleem of de vraag aanpakken? Hoe zou Indiana Jones het ontwerp van de koffiemachine aanpakken?
 - a. Hij zou koffiemachines ontwerpen voor oude archeologisch belangrijke koffie.
 - b. Koffiemachines als doolhoven om kinderen het gevoel voor avontuur bij te brengen.
 - c. Een draagbare koffiemachine om koffie te zetten in de jungle.
 - d. Het zou allemaal zeer snel moeten gaan.
 - e. Een koffiemachine die elke ochtend een verrassing in petto heeft.
- 5) Gebruik die ideeën als inspiratie voor nieuwe ideeën: pas ze in de vraagstelling:
 - Vanuit idee a: Ontwerp een oude sierlijke exclusieve koffiemachine voor waardevolle gerijpte koffie. Deze nostalgische machine komt enkel te voorschijn bij speciale gelegenheden.
 - Vanuit idee b: Een koffiemachine die, net als een puzzel, bestaat uit verschillende in elkaar te klikken onderdelen: ze is gemakkelijk demonteerbaar en overal mee naar toe te nemen.

■ Bijlage 8: Evaluatie Cultuurstroom

Resultaten landelijk brugklassersonderzoek door DUO en intern onderzoek naar de tevredenheid met Cultuurstroom en Technasium in de onderbouw.

Uit het landelijk brugklassersonderzoek dat jaarlijks wordt afgenomen op onze school blijkt dat de brugklassers ons een 8,1 geven voor de algemene tevredenheid. Dit cijfer wordt bevestigd in eigen onderzoek in de onderbouw. Naarmate de leerling langer op school is daalt dit cijfer iets, maar niettemin is het gemiddelde cijfer dat de onderbouwleerling ons geeft een 7,7.

Brugklassers kiezen voor Lyceum Schöndeln om verschillende redenen. De drie meest genoemde redenen zijn:

1. De sfeer op deze school is goed (62%)
2. De school is goed bereikbaar / afstand van huis naar school (40%)
3. De school heeft een technasium (32%)

In de onderbouw(brugklas, 2^e en 3^e klas) is een onderzoek uitgevoerd naar de tevredenheid over de Cultuurstroom en O&O. Ook hierin staan Technasium en Cultuur in de top 5 van redenen om voor Lyceum Schöndeln te kiezen. Daarom is het belangrijk dat we samen deze belofte waarmaken.

Het is bemoedigend te zien dat 90% van onze onderbouwleerlingen de school zou aanbevelen aan een groep 8 leerling. Zij zijn onze ambassadeurs.

De scores met betrekking tot de tevredenheid over zowel Cultuurstroom als Technasium stemmen beide teams tevreden. De resultaten zijn herkenbaar en er zijn deels al aanpassingen voorgesteld die met de resultaten in overeenstemming zijn.

Enkele bevindingen:

- CS-leerlingen zijn het met name eens met de stelling dat CS leert om *meer creatief te werken* en *innovatief / ruimdenkend te werken*.
- Technasiumleerlingen zijn het met name eens met de stelling dat het vak *leerzaam* is en het vak hen *leert om zelfstandig te werken*.
- Het spreekt leerlingen uit beide profileringen met name aan dat er *in een andere omgeving wordt gewerkt*, dat het *iets anders is dan een gewone les*, dat er moet worden *samengewerkt* en leerlingen *zelf actief bezig* zijn.
- De *moeilijkheid* van zowel CS als Technasium valt leerlingen mee en geeft ruimte voor een verzwaring. Hier wordt al aan gewerkt.

doelgroep

ik zit in:	totaal	perc	O&O	O&O	Cultuurstroom	Cultuurstroom
HAVO 2	53	11%	0	0%	53	100%
HAVO 3	114	23%	32	28%	82	72%
VWO 2	33	7%	7	21%	26	79%
VWO 3	88	18%	53	60%	35	40%
brugklas	200	41%				
totaal	488					

tevredenheid met Lyceum Schöndeln

brugklas	8,2
HAVO 2	7,4
HAVO 3	7,0
VWO 2	7,8
VWO 3	7,5
totaal	7,7

top 5 waarom voor LS gekozen (meerdere antw mogelijk)

1	De school is goed bereikbaar / de afstand van huis naar school	320	66%
2	De sfeer is goed	285	58%
3	Lyceum Schöndeln staat goed bekend	204	42%
4	Mijn vriend(inn)en kozen ook voor deze school	139	28%
4	Lyceum Schöndeln doet veel aan kunst en uituur	136	28%
5	Lyceum Schöndeln heeft een Technasium	111	23%

zou je LS aanbevelen

ja	438	90%
nee	9	2%
w eet niet	41	8%

doelstellingen Cultuurstroom

	De Cultuurstroom vind ik moeilijk.	De Cultuurstroom vind ik interessant.	De Cultuurstroom vind ik leerzaam.	De Cultuurstroom vind ik saai.	De Cultuurstroom leert mij om zelfstandig te werken.	De Cultuurstroom leert mij om meer creatief te werken.	De Cultuurstroom leert mij om flexibel te zijn in mijn manier van werken.	De Cultuurstroom leert mij om innovatief / ruimdenkend te werken.	De Cultuurstroom motiveert me.
brugklas	3,20	2,36	2,39	2,73	2,80	1,64	2,13	2,24	2,42
HAVO 2	3,25	1,91	2,13	3,21	2,00	1,55	1,87	1,92	1,98
HAVO 3	2,90	2,82	2,77	2,37	2,28	2,10	2,54	2,22	2,91
VWO 2	3,46	1,46	1,62	3,54	2,00	1,19	1,81	1,69	1,58
VWO 3	2,91	2,40	2,29	2,54	1,97	1,77	2,06	2,11	2,74
totaal 2e en 3e klas	3,07	2,32	2,36	2,78	2,11	1,77	2,17	2,05	2,45
1 = geheel mee eens, 4 = geheel mee oneens									

motivatie Cultuurstroom

	Het spreekt me aan dat ik met klasgenoten moet samenwerken	Het spreekt me aan dat ik leer kritisch naar mijzelf en anderen te kijken.	Het spreekt me aan dat ik zelf verantwoordelijk ben voor de invulling van de lestijd.	Het spreekt me aan dat het iets anders is dan een gewone les.	Het spreekt me aan dat ik het verband zie tussen theorie en de wereld om mij heen.	Het spreekt me aan dat ik zelf actief bezig ben.	Het spreekt me aan dat ik het thema op locatie ga verkennen.	Het spreekt me aan dat ik in een andere omgeving dan het klaslokaal kan werken.
brugklas	2,07	2,55	2,44	1,88	2,45	1,84	2,29	1,92
HAVO 2	2,19	2,47	2,28	1,64	2,43	1,68	2,23	1,79
HAVO 3	2,11	2,59	2,66	2,23	2,73	2,21	2,74	2,15
VWO 2	1,35	1,96	2,15	1,04	2,04	1,23	2,19	1,23
VWO 3	1,80	2,49	2,31	1,91	2,43	1,89	2,23	1,83
totaal 2e en 3e klas	1,97	2,45	2,43	1,86	2,51	1,88	2,44	1,87
1 = geheel mee eens, 4 = geheel mee oneens								

Toelichting 2

Cultuurstroom Lyceum Schöndeln (een summiere omschrijving)

Lyceum Schöndeln is Technasium en Cultuurprofielschool.

In het streven om alle leerlingen de kansen te bieden om eigen talenten te ontdekken, te ontwikkelen en daarin te excelleren heeft de school gekozen voor een brede opzet van beide profileringen. In de brugklas volgen alle leerlingen de cultuurstroom, in klas 2 de helft, de andere helft zit bij Technasium evenals in klas 3.

Het Technasium volgt de voorgeschreven richtlijnen van de vereniging Technasium maar voor invulling van de cultuurprofielschool moeten eigen kaders ontwikkeld worden die beschreven zijn in het cultuurbeleidsplan dat ten grondslag lag aan het verkrijgen van het predicaat erkende cultuurprofielschool.

De cultuurstroom is gebaseerd op het EVA-principe, heeft sterke OSB-kenmerken (oriëntatie op studie en beroep) en werkt aan het creëren van een nieuwe leerling (houdingenformulier).

Elk schooljaar kent 4 modules rond een thema (klas 1 de collectie; klas 2 smaak; klas 3 virtueel in het geel) waarbij leerlingen in een carrouselstelsel KCV, muziek, beeldend, drama en dans volgen. De kunst- en cultuurgeschiedenis komt aan bod in de aanvulling van de time-rime, tijdbalk cultuurgeschiedenis.

Een verhaal uit de klassieken vormt elk jaar het uitgangspunt.

Klas 1 (2 uur) en 2 (5 uur). Elke module begint met een gezamenlijke entree op locatie (museum, warenhuis, kamer van koophandel) waar een leidinggevende ook zijn/haar eigen opleidingshistorie toelicht. Vervolgens volgt de verdieping waarin in een doorlopende leerlijn (waar mogelijk met gastdocenten) gewerkt wordt aan de voorbereiding van de afsluiting. In de gezamenlijke afsluiting worden de resultaten in onderlinge samenhang getoond waarbij de participatie van de leerling een steeds grotere rol gaat spelen.

De gewenste ontwikkeling van de leerling wordt gevolgd aan de hand van het houdingenformulier.

Klas 3 (5 uur). Entree en gezamenlijke afsluiting voor zelf te bepalen doelgroep.

3 uur in een blok parallel geroosterde atelieruren. Werken aan de voorbereiding van een Gesamtkunstwerk (opera/opus/muziektheater).

1 uur productiehuis. Handvaten leren voor grote productie; portfolio vormgeven.

1 uur bespiegeling Kunst- en cultuurgeschiedenisles.

De EVA-tool op een tablet is een registratie-instrument op basis van het houdingenformulier waarmee de docent de vorderingen van een leerling registreert. Dit resultaat wordt aangevuld met een zelfreflectie van de leerling en een beoordeling door mede-leerlingen. De cumulatieve gegevens zijn ook het instrument om te meten of het doel "het vormen van een andere leerling" bereikt wordt.

De producten uit de leerjaren vormen onderdeel van het portfolio dat nu ook al in klas 4 als entreetoets voor de vakken CKV en KCV geldt.

■ Bijlage 9: Zelfevaluatie-instrument februari 2014

(ZELF)EVALUATIE-INSTRUMENT CULTUURPROFIELSCHOLEN

Ten behoeve van de (zelf)beoordeling van de scholen voor het lidmaatschap van de Vereniging CultuurProfielScholen. Voor leerlingen is er een afzonderlijk (zelf)evaluatieformulier.

Indien mogelijk door een schoolleider en de cultuurcoördinator (en docent) afzonderlijk invullen en vervolgens overleggen en samenvoegen of gezamenlijk invullen.

II BESCHRIJF DE HUIDIGE SITUATIE OP UW SCHOOL

Dit gebeurt door:

- **uw eigen oordeel/inschatting** op de opgenomen vierpunt-schaal (0, 1, 2 en 3) en
- **uw toelichting** (in de cel waarin de deelindicator staat beschreven). Zonder deze toelichting op de scores (eigen oordeel/inschatting) kan de visitatie niet plaatsvinden.

* Scoring op (deel)indicatoren (zie in volgende tabel onder Scoring):

V	Verplichte (deel)indicator.
V3	Verplichte (deel)indicator en voor lidmaatschap is beoordeling 3 in principe een vereiste. Bij visitatie zal echter het totaalbeeld van de scores uiteindelijk doorslaggevend zijn.
V2	Verplichte (deel)indicator en voor lidmaatschap is beoordeling 2 of 3 een vereiste.
F	Facultatieve (deel)indicator.
LOOK	Indicatoren 2 en 6 zijn bedoeld voor LOOK-scholen met programma's op maat voor extra getalenteerde leerlingen.

** Toelichting op de vierpunt-schaal (zie in volgende tabel onder Beoordeling):

0	Helemaal niet aanwezig.
1	Het is in voorbereiding.
2	Het is in uitvoering, maar voor verbetering vatbaar.
3	Er wordt aan voldaan.

Domein	Indicator	Scoring*		Beoordeling**			
	Aspecten en indicatoren						
			Omschrijving van kenmerken: Welke kenmerken zijn vereist?	0	1	2	3

DOMEIN BELEID

Aspect Cultuureducatie centraal beleidspunt, 2 indicatoren							
1	V3	De school heeft <i>de ontwikkeling van cultuureducatie als centraal beleidspunt</i> voor de school(soort) breed of een enkele stroom geformuleerd (bijvoorbeeld cultuurklas).	0	1	2	3	
2	F V2 voor scholen met aantekening LOOK-ontwikkeling.	De school biedt <i>specifieke en extra mogelijkheden</i> aan (individuele) extra getalenteerde leerlingen uit het profiel/de cultuurklas. Er is geen sprake van een 'cultuurklas': Lyceum Schöndeln biedt alle getalenteerde leerlingen extra mogelijkheden.	0	1	2	3	

DOMEIN VISIE EN DOELEN

Aspect Schoolplan, 2 indicatoren							
3		De school heeft <i>de visie</i> op cultuureducatie <i>beschreven</i> als integraal onderdeel van het schoolplan:					
	V3	a. op het terrein van de cultuureducatie: uitgangspunten, onderwijsconcept, doelen, onderwijsprogramma curriculum, randvoorwaarden en evaluatie. Zie website van de school, diverse beleidsstukken, enquête onderbouw.	0	1	2	3	
	V3	b. bij de samenwerking met culturele partners. Zie cultuurbeleidsplan.	0	1	2	3	
4		De school heeft <i>de visie</i> op cultuureducatie <i>vertaald in uitvoering</i> van het schoolplan:					
	V3	a. op het terrein van de cultuureducatie: uitgangspunten, onderwijsconcept, doelen, onderwijsprogramma curriculum, randvoorwaarden en evaluatie. Zie cultuurbeleidsplan, tabel, lesrooster CultuurStroom, enquête onderbouw.	0	1	2	3	
	V3	b. bij de samenwerking met culturele partners. Zie cultuurbeleidsplan.	0	1	2	3	

Aspect Meerwaarde onderwijsprogramma, 2 indicatoren						
5	V3	De <i>visie</i> beschrijft de <i>meerwaarde van het onderwijsprogramma</i> voor de ontwikkeling van <i>alle leerlingen</i> in de school(soort) breed of in een enkele stroom. Zie website en diverse beleidsplannen.	0	1	2	3
6	F V2 voor scholen met aantekening LOOK-ontwikkeling.	De <i>visie</i> beschrijft de <i>meerwaarde van het onderwijsprogramma</i> voor de ontwikkeling van <i>extra getalenteerde leerlingen</i> uit het profiel/de cultuurklas. Zie jaarbeleidsplan 2014, weliswaar niet specifiek voor cultuurleerlingen, maar voor alle leerlingen.	0	1	2	3

DOMEIN RANDVOORWAARDEN						
Aspect Draagvlak, professionalisering en werving, 4 indicatoren						
7		<i>Visie en doelen</i> worden <i>breed gedragen</i> door en <i>besproken</i> met:				
	V2	a. het management.	0	1	2	3
	V2	b. de docenten van de kunstvakken.	0	1	2	3
	V2	c. de docenten van de overige vakken. Er is geen discussie over het cultuurprofiel. Actieve bijdrage van andere vakken is voor verbetering vatbaar.	0	1	2	3
8		<i>Visie en doelen</i> worden aantoonbaar vertaald in mogelijkheden voor <i>deskundigheidsbevordering</i> voor de docenten <i>kunstvakken</i> om hun kennis en pedagogisch-didactische vaardigheden voor <i>het eigen vak</i> en <i>binnen vakoverstijgende projecten</i> te ontwikkelen, te vergroten of te waarborgen. De deskundigheidsbevordering voorziet in faciliteiten:				
	V2	a. voor scholing van vakdocenten op het gebied van cultuureducatie. De schoolleiding faciliteert ruimhartig in de agenda van vakdocenten en in financiële middelen.	0	1	2	3
	V2	b. ten behoeve van vakoverstijgende projecten (kennis/inzicht; attitude; pedagogisch-didactische vaardigheden). De schoolleiding faciliteert ruimhartig in de agenda van docenten CultuurStroom en in financiële middelen.	0	1	2	3

9		<i>Visie en doelen</i> worden aantoonbaar vertaald in mogelijkheden voor <i>deskundigheidsbevordering</i> voor de docenten van <i>niet-kunstvakken</i> om hun kennis en pedagogisch-didactische vaardigheden voor <i>het eigen vak</i> en <i>binnen vakoverstijgende projecten</i> te ontwikkelen, te vergroten of te waarborgen. De deskundigheidsbevordering voorziet in faciliteiten:				
	V2	a. voor scholing van docenten voor hun bijdrage op het gebied van cultuureducatie. Zie jaarbeleidsplan 2014: er zijn met name middelen gereserveerd voor het omgaan met verschillen tussen leerlingen; het cultuurprofiel speelt een belangrijke rol in onze visie op leren, die weer uitgaat van verschillen tussen mensen. Voorbeeld is bijvoorbeeld het huidige traject in klas H3D. Het duidelijk maken van het expliciete verband tussen 'omgaan met verschillen' en het cultuurprofiel is mogelijk niet voor elke medewerker duidelijk.	0	1	2	3
	V2	b. ten behoeve van vakoverstijgende projecten (kennis/inzicht; attitude; pedagogisch-didactische vaardigheden). Doelen van projecten, zoals het bovengenoemde traject in H3D, worden altijd vakoverstijgend geformuleerd. Zie betreffend beleidsstuk.	0	1	2	3
	10	<i>Visie en doelen</i> worden aantoonbaar vertaald in gerichte <i>werving en selectie</i> van docenten.				
	V2	a. Bij werving en selectie van kunstvakdocenten wordt uitgegaan van instemming met en kwalificatie voor het cultuureducatiebeleid. Vastgelegd in procedure werving.	0	1	2	3
Aspecten Organisatorische, materiële en financiële randvoorwaarden						
4 indicatoren						
11		<i>Visie en doelen</i> worden aantoonbaar vertaald in randvoorwaarden voor de <i>coördinatie</i> en <i>organisatie</i> van cultuureducatie. Het beleid voorziet in:				
	V3	a. de aanstelling van een cultuurcoördinator.	0	1	2	3
	V3	b. de invulling, de organisatie en de formatie ten behoeve van zijn/haar interne taken en ten behoeve van de samenwerking met de culturele instellingen. Zie omschrijving verantwoordelijkheden cultuurcoördinator.	0	1	2	3

	12	<i>Visie en doelen</i> worden aantoonbaar vertaald in <i>financieel beleid</i>. Het financieel beleid voorziet in:				
	V3	a. een begroting voor cultuureducatie.	0	1	2	3
	V3	b. een structureel budget.	0	1	2	3
	V3	c. financiering uit overige bronnen als de cultuurkaart, subsidies en/of sponsoring. We denken momenteel structureel na over het opstellen van business cases, onder andere voor (onderdelen van) het cultuurprofiel.	0	1	2	3
	13	<i>Visie en doelen</i> worden aantoonbaar vertaald in de <i>benodigde faciliteiten</i>. Het beleid voorziet in faciliteiten als:				
	V2	a. materiële voorzieningen. Er heeft onlangs een ingrijpende verbouwing plaatsgevonden van onze 'cultuurlokalen', inclusief inventaris.	0	1	2	3
	V2	b. ruimtelijke voorzieningen. Er heeft onlangs een ingrijpende verbouwing plaatsgevonden van onze 'cultuurlokalen', inclusief inventaris.	0	1	2	3
	14	V2 De randvoorwaarden, zoals de <i>organisatie, planning, roostering, logistiek, ruimtelijke en materiële voorzieningen</i>, sluiten aan bij de mogelijkheden, behoeften en wensen van <i>leerlingen</i>. Organisatie houdt zoveel mogelijk rekening met de wensen van leerlingen in CultuurStroom. We lopen wel tegen de grenzen aan van een traditionele roostering van onderwijs; een volgende stap vergt een algehele andere organisatie van ons onderwijs.	0	1	2	3

DOMEIN CURRICULUM						
Aspecten Cultuureducatie in <u>extra</u> onderwijsaanbod, 4 indicatoren						
	15	<i>Cultuureducatie</i> heeft een duidelijke plaats in het <i>verplichte en uitgewerkte curriculum</i> voor de verschillende vakken of vakgebieden. Het aanbod cultuureducatie omvat bijdragen aan:				
	V3	a. het curriculum op de kunstvakgebieden en eindexamenvakken zoals beeldend en/of muziek, theater, drama, dans, audiovisueel, literatuur en/of CKV.	0	1	2	3
	V2	b. het curriculum van andere vakken of vakgebieden. Jaarlijks wisselende vakken zijn eigenaar van culturele activiteiten.	0	1	2	3

	F	c. het kunstdossier en/of het leerling-portfolio. Geregeld, maar voor verbetering vatbaar.	0	1	2	3
16		<i>Cultuureducatie</i> voorziet in de mogelijkheden voor <i>buitenschoolse activiteiten</i> :				
	F	a. op het gebied van kunsten, cultureel erfgoed, media-educatie, etc. Lyceum Schöndeln biedt leerlingen veel mogelijkheden voor buitenschoolse activiteiten op cultureel gebied.	0	1	2	3
	F	b. die bijdragen aan het kunstdossier en/of het leerling-portfolio. Veel van deze activiteiten zijn geschikt voor bijdragen aan het (cultuur)portfolio.	0	1	2	3
17	V2	Het programma <i>cultuureducatie</i> bevat <i>aanbod</i> waarbij <i>leerlingen</i> betrokken zijn bij de <i>ontwikkeling, vormgeving en uitvoering</i> van culturele activiteiten. Musical, KultSlots, educatieve reizen.	0	1	2	3
18	V2	De <i>uitvoering van het onderwijsprogramma</i> sluit aan bij de <i>mogelijkheden, behoeften en wensen van leerlingen</i> . Dit betreft de inhoud van het onderwijsprogramma zoals extra aanbod van culturele activiteiten, doorlopende leerlijnen, kunstdossier/leerling-portfolio, ondersteuning door docenten. Lyceum Schöndeln kent in het KultPanel een vaste groep van leerlingen die 'zich bemoeien' met het cultuurprogramma. Verbreding is wenselijk.	0	1	2	3
Aspecten Samenhang in het onderwijsprogramma, 2 indicatoren						
19		De <i>cultuureducatie</i> biedt <i>verbindingen</i> tussen de vakken binnen het curriculum van de school. Het programma biedt samenhang:				
	V2	a. tussen vakken per leerjaren. CultuurStroom, uitvoeringen.	0	1	2	3
	V2	b. tussen vakken in opeenvolgende leerjaren. CultuurStroom, Technasium: vaardighedenlijn. Wens is om uit te breiden naar andere vakken.	0	1	2	3
	F	c. met vervolgopleidingen.	0	1	2	3
20		In een <i>kunstdossier/leerling-portfolio</i> blijkt de <i>samenhang</i> :				
	F	a. tussen vakken per leerjaren. Wel de bedoeling, voor verbetering vatbaar.	0	1	2	3

	F	b. tussen vakken in opeenvolgende leerjaren. Wel de bedoeling, voor verbetering vatbaar.	0	1	2	3
	F	c. met vervolgoopleidingen. Waarschijnlijk in individuele gevallen.	0	1	2	3

DOMEIN SAMENWERKING

Aspect Structurele samenwerking met culturele partners en onderwijs						
4 indicatoren						
21	V3	De school heeft <i>structurele samenwerking</i> met een of meer <i>culturele partners</i> . Deze structurele samenwerking komt tot uitdrukking in gezamenlijke visievorming en activiteiten die bijdragen aan het programma cultuureducatie. Zie cultuurbeleidsplan.	0	1	2	3
22	F	De school heeft <i>structurele samenwerking</i> met een of meer <i>onderwijsinstellingen</i> . De structurele samenwerking komt tot uitdrukking in gezamenlijke visievorming en activiteiten die bijdragen aan het programma cultuureducatie.	0	1	2	3

	23		Bij de <i>voorbereiding en uitvoering</i> zijn culturele partners en onderwijsinstellingen betrokken bij de cultuurprofielschool als informatiebron en/of als samenwerkingspartner <i>binnen de reguliere</i> onderwijstijd.												
			De school heeft een relatie met de volgende partners.												
		V2: b F voor de andere deelindicatoren	De samenwerking bestaat uit:	a. incidentele samenwerking				b. structurele samenwerking				c. anders, nl.			
			Centrum voor de kunsten (muziek-school, creativiteitscentrum, etc.)	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Musea	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Science centra	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Theater/theatergezelschappen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Kunstonderwijs mbo	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Kunstvakonderwijs hbo	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Individuele kunstenaars	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Erfgoedinstellingen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Filmhuizen/-bioscopen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Bibliotheek	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Archieven	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			(Regionale) steunpuntinstellingen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3
			Anders, namelijk Samenwerking orgaan cultuurcoördinatoren VO-scholen Stichting Onderwijs Midden-Limburg en Culturele instellingen Roermond	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3

	24		Bij de <i>voorbereiding en uitvoering</i> zijn culturele partners en onderwijsinstellingen betrokken bij de cultuurprofielschool als informatiebron en/of als samenwerkingspartner <i>buiten de reguliere</i> onderwijstijd.															
			De school heeft een relatie met de volgende partners.															
		V2: b F voor de andere deelindicatoren	De samenwerking bestaat uit:	a. incidentele samenwerking				b. structurele samenwerking				c. anders, nl.						
			Centrum voor de kunsten (muziek-school, creativiteitscentrum, etc.)	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Musea	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Science centra	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Theater/theatergezelschappen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Kunstonderwijs mbo	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Kunstvakonderwijs hbo	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Individuele kunstenaars	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Erfgoedinstellingen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Filmhuizen/-bioscopen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Bibliotheek	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Archieven	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			(Regionale) steunpuntinstellingen	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			
			Anders, namelijk	0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3			

Aspect Communicatie, 2 indicatoren							
25		De school draagt het cultuurprofiel uit in de <i>interne communicatie</i> binnen de school. De school draagt het cultuurprofiel intern uit met diverse middelen zoals:					
	V3: a en/of b. Bij andere deel-indicator is V2 vereist.	a. themabijeenkomsten en presentaties.	0	1	2	3	
		b. publicaties.	0	1	2	3	
26		De school draagt het cultuurprofiel uit in de <i>externe communicatie</i> binnen de wijk en/of de stad en/of de regio. De school draagt het cultuurprofiel extern uit met diverse middelen zoals:					
	V3: a en/of b en/of c. Bij andere deel-indicator (en) is V2 vereist.	a. website.	0	1	2	3	
		b. publicaties.	0	1	2	3	
		c. open dagen.	0	1	2	3	

DOMEIN KWALITEITSZORG/EVALUATIE							
Aspect Ontwikkeling, 3 indicatoren							
27		<i>Beleid en praktijk van cultuureducatie worden systematisch geëvalueerd met de volgende betrokkenen:</i>					
	V3: minimaal drie deelindicators.	a. management.	0	1	2	3	
		b. docenten.	0	1	2	3	
	Bij andere deelindi-	c. leerlingen.	0	1	2	3	

		cator(en) is V2 vereist.	d. ouders. Regelmatig op de agenda van ouderraad, MR en klankbordgroepen.	0	1	2	3
			e. samenwerkingspartners.	0	1	2	3
	28		De <i>uitkomsten van de evaluatie</i> worden benut voor <i>bijstellingen van het programma</i> in het kader van de kwaliteitszorg, waarin de school voortdurend blijft werken aan de verbetering van de kwaliteit. De evaluatie van cultuureducatie leidt tot bijstelling van de:				
		V2	a. (beleids)plannen.	0	1	2	3
		V2	b. uitvoering.	0	1	2	3
		V2	c. opzet van de evaluatie.	0	1	2	3
	29	V	Geef uw oordeel/mening over de <i>kwaliteit van cultuureducatie</i> . Beknopte toelichting op uw oordeel/mening: Cultuureducatie is voor alle leerlingen structureel opgenomen in het programma. Speelt een wezenlijke rol in onze visie op leren. Speelt een instrumentele rol in onze visie op veiligheid. Zie website, schoolgids en betreffende beleidsstukken.	0	1	2	3

tijd loopt

baart gedachten

jaagt ideeën aan

tijd werkt

maakt projecten

biedt teleurstelling

levert erkenning

tijd vliegt

groepeert jaren

rond visitaties